

สาระข้อคิดจากเรื่องราวของคุณับบ บิน อะดีย

[ไทย – Thai – تايلاندي]

ดร.อะมีน บิน อับดุลลอฮ์ อัล-ชะกอวีญ์

แปลโดย : รีม่า เพชรทองคำ

ตรวจทานโดย : อัสรัน นียมเตชา

ที่มา : หนังสือ อัต-ดูร์อูร์ อัล-มุนตะกอฮฺ มิน อัล-กะลีมาต อัล-มุลกอฮฺ

2012 - 1433

IslamHouse.com

﴿فوائد من حديث خبيب بن عدي﴾

« باللغة التايلاندية »

د. أمين بن عبدالله الشقاوي

ترجمة: ريما بيتونكام

مراجعة: عصران نيومديشا

المصدر: كتاب الدرر المنتقاة من الكلمات الملقاة

2012 - 1433

IslamHouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตา ปรานียิ่งเสมอ

บทที่ 134

สาระข้อคิดจากเรื่องราวของคุบัยบ บิน อะดีย

มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺพระผู้อภิบาลแห่งสากลจักรวาล ขอความสุข ความจำเริญและความศานติจงประสบแด่ท่านนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺุอะลัยฮิวะสัลลิม ตลอดจนวงศ์วานและมิตรสหายของท่านโดยทั่วกัน ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ และฉันขอปฏิญาณว่า มุหัมมัดเป็นบ่าวของอัลลอฮฺและเป็นศาสนทูตของพระองค์

อิมามอัล-บุคอรีได้บันทึกไว้ในหนังสือเศาะหิหฺของท่านจากรายงานของอบูสุรอยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺุอันฮู ว่า ท่านเราะฮ์ลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮฺุอะลัยฮิวะสัลลิม ได้ส่งกองกำลังทหารเฉพาะกิจ 10 นาย เพื่อสอดส่องติดตามข่าวสาร (ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของชาวกุเรช) และได้มอบหมายให้อาติม บิน ซาบิต อัล-อันศอรียฺ ปู่ของอาติม บิน อุมัร เป็นผู้นำ พวกเขาออกเดินทางจนกระทั่งถึงเขตฮัตตะฮฺ ซึ่งอยู่ระหว่างอุสฟานกับมักกะฮฺ ก็มีการแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของพวกเขาไปยังชนกลุ่มหนึ่งจากเผ่าสุฮัยลอันมีนามว่าบะนูลิหฺยาน ครั้นบะนูลิหฺยานทราบดังกล่าว พวกเขาจึงส่งนักแม่นธนูจำนวน 200 คน เพื่อมุ่งหน้าไปหากองกำลังทหารเฉพาะ

กิจ ค้นหาติดตาม จนกระทั่งพวกเขาพบเห็นเศษเมล็ดอินทผลัม ซึ่งกองกำลังฯ นำติดตัวเป็นเสบียงมาจากมะดินะฮุ พวกเขาบอกว่า นี่คือ “อินทผลัมยัษริบ” (เป็นร่องรอยให้พวกเขาทราบว่ากองกำลังฯ อยู่ที่ไหน) พวกเขาจึงออกค้นหาต่อไป ครั้นเมื่ออาศิมและเหล่ากองกำลังทหารรู้สึกได้ว่าพวกตนเองกำลังถูกไล่ตาม จึงได้หลบไปพักพิงที่พืดพืด (เป็นสถานที่สูง คล้ายภูเขา)

บะนูลียานตามกองกำลังฯ จนพบ และล้อมพวกเขาไว้ แล้วกล่าวว่า “พวกท่านจงลงมาเถิด มอบตัวให้เรา และเราจะให้สัตย์สัญญา และคำมั่นตกลงกับพวกท่าน แล้วเราจะไม่สังหารพวกท่านแม้สักคนเดียว” อาศิม บิน ซาบิต ผู้นำกองกำลังทหารได้ตอบบะนูลียานว่า “ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ วันนี้ข้าจะไม่ยอมรับข้อตกลง ไม่ทำสนธิสัญญากับผู้ปฏิเสธศรัทธาเป็นอันขาด ข้าแต่อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงบอกเล่าเรื่องราวของพวกข้าพระองค์ให้แก่ันบีของพระองค์ทราบด้วยเถิด” แล้วการปะทะระหว่างสองฝ่ายก็เกิดขึ้น จนอาศิมเป็นหนึ่งในเจ็ดคนที่ถูกสังหาร กระทั่งสามคนที่เหลือ คือ คุบัยบ (บิน อะดีย) อัล-อันศอรีย, (ซัยด) อิบนู ตะฆินะฮุ และชายอีกคนหนึ่ง (คืออับดุลลอฮฺ บิน ฏอริก) ได้ยอมลงมา และตกลงรับสนธิสัญญาของพวกเขา ครั้นเมื่อบะนูลียานเป็นฝ่ายกุมอำนาจ พวกเขาก็ได้ทำการปลดอาวุธกองกำลังทหารทั้งสาม ยึดธนู และพันธนาการตรวนพวกเขาเอาไว้ ชายคนที่สาม (คือ อับดุลลอฮฺ บิน ฏอริก) จึงกล่าวว่า “นี่คือการทรยศ ไม่รักษาสัจจะครั้งแรก ข้าจะไม่ไปกับพวกท่าน แท้จริงบุคคลเหล่านั้น (คือ เหล่าทหารที่ถูกสังหาร)

เป็นแบบอย่างสำหรับฉัน” บะนูลิหุยานจึงลากจูง และบังคับเขาให้
ไปกับพวกเขาให้จงได้ แต่เขาก็ยังยืนกรานปฏิเสธ แล้วบะนูลิหุ
ยานก็สังหารเขา หลังจากนั้นพวกเขาก็ออกเดินทางโดยมีคۇบัยบ
กับอิบनु ตะฆินะฮุ เบียเฮลยไปด้วย แล้วพวกเขาก็นำทั้งสองไป
ขายที่มักกะฮุภายหลังสมรภูมิบัตรุ (บัตรุครั้งที่สอง เดือนชะอฺบาน ปี
ฮิจเราะฮ์ที่ 4) ผู้ซื้อคۇบัยบคือ บะนุ อัล-หาริษ บิน อามิร บิน เนาฟัล
บิน อับติ มะนาฟ ซึ่งคۇบัยบุนั้นเป็นผู้สังหาร อัล-หาริษ บินอามิร
ในสงครามบัตรุ (บัตรุอันยิ่งใหญ่ ครั้งแรก ในเดือนเราะมะฎอน ปี
ฮิจเราะฮ์ที่ 2) แล้วคۇบัยบก็ตกเป็นเชลยในอาณัติของพวกเขา (บะนุ
อัล-หาริษ)

คۇบัยดุลลอฮุ บิน อียาฎ บอกแก่ฉันว่า (ผู้กล่าวคือ อัซซุฮัยริ) แท้จริง
บุตรีของอัล-หาริษได้เล่าให้ฟังว่า แท้จริงเมื่อพวกเขา (บะนุอัล-หา
ริษ) ได้รวมตัวกัน (เพื่อสังหารคۇบัยบ บินอะดี) คۇบัยบก็ได้ขอฮิมมิด
โกนจากนาง เพื่อโกนขนส่วนเกิน นางก็ให้เขาฮิม ครั้นเมื่อนาง
แผลง ลูกชายของนางคนหนึ่งได้เดินเข้าไปหาคۇบัยบ เมื่อนางพบ ก็
เห็นว่าลูกของนางนั่งอยู่บนตักเขา และในมือเขานั้นมีมิดโกนอยู่
นางตกใจกลัวมาก จนคۇบัยบทราบความตกใจกลัวของนางจากสี
หน้า เขากล่าวว่า “เธอกลัวว่าฉันจะฆ่าลูกเธอหรือ แท้จริงฉันไม่ทำ
เช่นนั้นหรอก” นางได้เล่าต่ออีกว่า “ฉันไม่เคยเห็นเชลยคนใดดียิ่ง
กว่าคۇบัยบเลย วันหนึ่งฉันเห็นเขากินองุ่น ในมือเขามีพวงองุ่น
มากมาย ทั้งที่เขาถูกล่ามตรวนไว้ด้วยโซ่เหล็ก และที่มักกะฮุในวัน

นั้นไม่ได้มีผลไม้อะไรเลย” นางกล่าวอีกว่า “แท้จริงมันเป็นรัชกีที่อัลลอฮฺทรงประทานให้คุบัยบ” แล้วเมื่อบะนู อัล-หะริษนำคุบัยบออกจากอัล-หะริ้อม (มักกะฮฺ) ไปสู่อัล-หิลล์ (นอกเขตอัล-หะริ้อม) นักวิชาการกล่าวว่า คือ เขตอัตรันอีม ทางตอนเหนือของอัล-หะริ้อม) เพื่อนำไปสังหาร คุบัยบได้กล่าวแก่พวกเขาว่า “ขอให้ฉันละหมาด 2 ร็อกอะฮฺก่อนเถิด” พวกเขาปล่อยเขาละหมาด จนกระทั่งเมื่อเสร็จเรียบร้อย คุบัยบจึงกล่าวแก่บะนู อัล-หะริษว่า “ถ้าหากว่าฉันไม่กลัวพวกท่านกล่าวหาว่าฉันละหมาดนานเพราะกลัวถูกฆ่าแล้วละก็ ฉันจะละหมาดอย่างยาวนานกว่านี้อีก”

แล้วเขาก็กล่าวดูอาฮ์ว่า

اللَّهُمَّ أَحْصِهِمْ عَدَدًا

“ข้าแต่อัลลอฮฺ ขอพระองค์ทรงนับจำนวนพวกเขาอย่างครบถ้วน”

(บางรายงานเพิ่มเติมว่า **وَاقْتُلُهُمْ بَدَدًا وَلَا تُعَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا** “และขอทรงสังหารพวกเขาทีละคนๆ และอย่าให้หลงเหลืออยู่เลยแม้แต่คนเดียว”)

หลังจากนั้นเขาก็ขับบทวีว่า

فَلَسْتُ أَبَالِي حِينَ أُقْتَلُ مُسْلِمًا عَلَىٰ أَيِّ جَنْبٍ كَانَ لِلَّهِ مَصْرَعِي
وَدَلَّكَ فِي ذَاتِ الْإِلَهِ وَإِنْ يَشَأْ يُبَارِكْ عَلَىٰ أَوْصَالِ شَلْوٍ مُمَرَّعٍ

ฉันไม่คำนึง แม้นจะถูกฆ่า ในสภาพที่เป็นมุสลิม
ไม่ว่าจะตายที่ไหน การตายของฉัน ก็เพื่ออัลลอฮ์ดังกล่าวนั้น
แหละ เป็นการทำงานของพระเจ้า
หากเป็นพระประสงค์
พระองค์จะทรงประทานความจำเริญแก่ส่วนต่างๆ ของร่างกายแม้
จะถูกนั้นเป็นชิ้นๆ

แล้วบุตรของอัล-หาริษก็สังหารเขา (ในปีฮิจเราะฮ์ที่ 5)
ดังนั้นคุบัยบิจึงเป็นผู้ริเริ่มการละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ ขณะจะถูกฆ่า
แล้วอัลลอฮ์ก็ได้ทรงตอบรับดุอาอ์ของอาศิมในวันที่เขาถูกฆ่า
พระองค์ได้ทรงบอกข่าวเรื่องราวของกองกำลังทหารเฉพาะกิจใน
สิ่งที่พวกเขาประสบแก่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม แล้ว
เมื่อชาวกูเรซมุขริกได้ยินข่าวว่าอาศิมถูกสังหาร พวกเขาก็ส่งคน
ออกไปที่ร่างของอาศิม เพื่อนำชิ้นส่วนร่างกายของเขามาเพื่อ
ยืนยันเหย้าหยัน เพราะอาศิมนั้นได้สังหารคนสำคัญใหญ่โตของชาว
กูเรซในสงครามบัตร์อันยิ่งใหญ่ แต่ทว่าเมื่อพวกเขามาถึงร่างของ
อาศิมก็พบว่า เนื้อร่างของเขามีตัวมึงหรือตัวต่อ ก่อตัวรวมกัน
เป็นดั่งก้อนเมฆ ปกป้องคุ้มครองร่างของเขาเอาไว้ จนพวกเขาไม่
สามารถตัดชิ้นส่วนร่างกายของเขาเพื่อเอาไปได้ (อัล-บุคอรียะ หะดีษ
หมายเลข 3045)

จากหะดีษนี้มีข้อคิด มีอุทาหรณ์มากมาย ซึ่งอัล-หะฟิซ อิบน์
หะญูร ระบุไว้ในหนังสือ ฟัตหุลบารียะ (เล่ม 7 / หน้า384) ว่า

หนึ่ง ในหะดีษเล่าว่า อาศิม บิน ซาบิตนั้นได้สังหารหนึ่งในผู้ยิ่งใหญ่ ผู้มีเกียรติของชาวกุเรชในสงครามบัตร์อันยิ่งใหญ่ อิบну หะญูร กล่าวไว้ว่า ผู้นั้นอาจจะเป็น อุกบะฮฺ บิน อะบี มุฮ็อยน์ และมีรายงานจาก อิบนุ อีสฮาก จาก อาศิม บิน อุมร์ จาก เกาะตาตะฮฺ เล่าว่า “อาศิมนั้นเคยให้คำมั่นสัญญากับอัลลอฮฺไว้ว่า จะไม่มีทางให้มุชริกมาสัมผัสเขาได้ และเขาก็จะไม่สัมผัสมุชริกอย่างเด็ดขาด” มีอีกรายงานเล่าว่า เขากล่าวว่า “ในวันนี้ แท้จริงฉันปกป้องรักษาศาสนาของพระองค์ ดังนั้น ขอพระองค์ทรงปกป้องรักษาเนื้อตัวของข้าพระองค์ด้วยเถิด” อัลลอฮฺจึงได้ทรงส่งตัวต่อหรือฝังเพื่อปกป้องรักษาร่างของเขาจากบรรดามุชริก และเมื่อท่านอุมร์ได้ทราบข่าวเขา จึงกล่าวว่า “อัลลอฮฺทรงรักษาปกป้องบ่าวผู้ศรัทธาหลังจากเขาเสียชีวิต เสมือนกับที่ทรงรักษาปกป้องเขาเมื่อเขามีชีวิต”

สอง ผู้ตกเป็นเชลยมีสิทธิที่จะปฏิเสธคดีค้ำน ไม่ยอมรับข้อตกลงสันติภาพจากศัตรู แม้ว่าจะต้องถูกฆ่าก็เป็นเกียรติกว่า เมื่อไม่สามารถรักษาสวัสดิภาพของชีวิต ซึ่งเป็นการนำอภัยศหากต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือคำสั่งของผู้ปฏิเสธ ดังกล่าวนั้นสำหรับผู้ที่ต้องการยึดกฎเคร่งครัดแน่น (อัลอะซีมะฮฺ บัญญัติตามปกติ) ส่วนผู้ที่ต้องการยึดกฎอนุโลมผ่อนปรน (อิรรุคเศาะฮฺ บัญญัติอนุโลมในภาวะคับขัน) ก็ให้ยอมรับข้อตกลงสันติภาพ เพื่อรักษาสวัสดิภาพไว้

สาม การซื้อสัตย์ในสัตยาบันต่อบรรดามุชริก การงดเว้นไม่สังหารเด็ก ๆ ของพวกเขา และอ่อนโยนต่อผู้ที่ต้องการจะสังหารเขา

สี่ ดุอาฮ์ให้บรรดามุซริกโดยรวมให้ได้รับหยานะ การละหมาด
เมื่อขณะจะถูกฆ่า และจากหะดีษ เป็นหลักฐานแสดงว่า คุบัยบุนั้นเป็นผู้
แรกที่ริเริ่มการละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ขณะจะถูกฆ่า

ห้า การสร้างสรรคัมภีร์ และกล่าวขานขับเคื่อน เมื่อจะถูกฆ่า
และหะดีษนี้บ่งบอกถึงความเชื่อมั่นอันแรงกล้า และความเคร่งครัดของ
คุบัยบุนในเรื่องศาสนา

หก อัลลอฮ์ทรงทดสอบบ่าวมุสลิมของพระองค์ด้วยสิ่งที่
พระองค์ทรงประสงค์ ดังที่อยู่ในความรอบรู้ของพระองค์ เพื่อที่จะตอบ
แทนบ่าว และหากพระเจ้าของเจ้าทรงประสงค์แล้ว พวกเขาก็มีอาจ
กระทำมันขึ้นได้

﴿ اَلَمْۤ اَحْسِبِ النَّاسَ اَنْ يُّتْرَكُوْا اَنْ يَقُوْلُوْا ءَاٰمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُوْنَ ۗ وَلَقَدْ
فَتَنَّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِيْنَ ۗ ﴾
[العنكبوت: ١-٣]

ความว่า “อะลิฟ ลาม มีม มนุษย์คิดหรือว่า พวกเขาจะถูกทอดทิ้ง
เพียงแต่พวกเขา กล่าวว่าเราศรัทธาแล้ว และพวกเขาจะไม่ถูก
ทดสอบกระนั้นหรือ ? และโดยแน่นอน เราได้ทดสอบบรรดาก่อน
หน้าพวกเขา แล้ว ดังนั้นอัลลอฮ์จะทรงจำแนกให้รู้แจ้งถึงบรรดาผู้

**สัตย์จริง และจะทรงจำแนกให้รู้แจ้งถึงบรรดาผู้กล่าวเท็จ” (อัล- อัน
กะบูต 1-3)**

เจ็ด คุณาห์ของมุอ์มินได้รับการตอบรับ และมุอ์มินได้รับเกียรติ
ทั้งในขณะที่มีชีวิตและเสียชีวิต แท้จริงอัลลอฮฺทรงตอบรับคุณาห์ของ
อาศิม ในการรักษาปกป้องร่างกายของเขาจากบรรดามุชริก แต่พระองค์
มิได้ทรงขัดขวางบรรดามุชริกมิให้ฆ่าเขา เพราะพระองค์ทรงประสงค์ที่จะ
ยกเกียรติของอาศิมด้วยการเป็นชะฮีด และเกียรติยศของเขาก็คือการถูก
ปกป้องจากการล่วงละเมิดด้วยการตัดชิ้นส่วนร่างกายของเขา

แปด การให้ความเคารพของบรรดามุชริกต่ออัล-หะร็อม (เขต
มักกะฮฺ ซึ่งเป็นสถานที่ห้ามการฆ่า) และเดือนอัล-หุรุม (เดือนซุลเกาะฮฺ
อะฮฺ ซุลหิจญะฮฺ มุหรรอม และเราะกะอ์บ์ ซึ่งเป็นเดือนที่ห้ามการฆ่า)

เก้า การบิดพลิ้ว ไม่รักษาสัญญา ทยศหักคดโกง เป็นลักษณะ
ของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา พวกเขาฆ่าอับดุลลอฮฺ บิน ฏอริก และจับขัง
กับคุบัยบฺเป็นเชลยและขายพวกเขาให้แก่ชาวกุเรซ เพราะหวังเงินทอง
เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

สิบ การให้เกียรติของอัลลอฮฺต่อผู้ที่พระองค์ทรงรัก ทั้งใน الدنيا
และอาคิเราะฮฺ แท้จริงพระองค์ทรงประทานริชกีให้คุบัยบฺ ด้วยองุ่นและ
ผลไม้มากมาย ทั้งที่เขาถูกล่ามตรวนด้วยโซ่เหล็กอยู่ในพันธนาการของ
ศัตรู อัลลอฮฺตรัสจริงว่า

﴿ ... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۗ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ... ﴾ (๓)

[الطلاق : ๒- ๓]

ความว่า “และผู้ใดยำเกรงอัลลอฮฺ พระองค์ก็จะทรงหาทางออกให้แกเขา และจะทรงประทานปัจจัยยังชีพแกเขาจากที่ที่เขามิได้คาดคิด” (อัญ-ฎาะลาท 2-3)

และหากพิจารณาให้ถ่องแท้ ก็จะมีข้อคิด และอุทาหรณ์อื่นๆ อีกมากมายนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมานี้

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وصحبه
أجمعين